

BIULETYN

EUROREGIONU GLACENSIS

2/2018

10 – 11 MAJA 2018 ROKU,
POLSKO-NIEMIECKI EUROREGION PRO EUROPA VIADRINA
wizyta w Zespole Szkół Gastronomicznych im. Febronii Gajewskiej-Karamać
w Gorzowie Wielkopolskim

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt współfinansowany jest ze środków EFRR oraz budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu Glacensis

6 - 8 CZERWCA 2018 ROKU,
CZESKO-AUSTRIACKI EUROREGION SILVA NORTICA
wizyta w Wodnym Pogotowiu Ratowniczym Lipno – stacja Dolní Vltavice

Szczegóły na stronach 18–19

Wstęp

*Szanowni Państwo,
Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Glacensis wraz z Euroregionem Pomiędzy Czech, Morawy a Kladzka – Euroregion Glacensis realizuje projekt pn. „Promocja współpracy w Euroregionie Glacensis”. Celem projektu jest zwiększenie intensywności współpracy instytucji i społeczności w regionie przygranicznym. Cel zostanie osiągnięty poprzez realizację działań ukierunkowanych na wielopłaszczyznową współpracę, dzięki którym będzie promowana współpraca transgraniczna oraz wspólny obszar. Realizacja projektu ma również na celu promocję Euroregionu Glacensis.*

Jednym z działań projektu jest promocja atrakcji turystycznych Euroregionu Glacensis ze strony polskiej i czeskiej. W dniach 1-30 marca br. na stronach internetowych obu partnerów prowadzona była ogólnodostępna ankieta z 50 atrakcjami turystycznymi o znaczeniu transgranicznym. Serdecznie dziękujemy wszystkim Państwu za aktywny udział

w głosowaniu. Ankieta cieszyła się dużą popularnością, czego dowodem jest ilość oddanych głosów.

Wyniki głosowania dostępne są na stronach internetowych Euroregionu Glacensis: <http://euroregion-glacensis.ng.pl/artypul/74/wyniki-glosowania-na-atrakcje-turystyczne-oraz-Euroregionu-Pomiedzy-Czech-Morawy-a-Kladzka-Euroregion-Glacensis> <https://www.euro-glacensis.cz/zkouska-ankety88471.html>.

Po zakończeniu głosowania wyłoniono 12 atrakcji turystycznych po polskiej stronie i 12 po czeskiej stronie granicy, które otrzymały największą liczbę głosów. Atrakcje będą promowane na stronach internetowych Euroregionu, w reportażach radiowych o zasięgu ogólnokrajowym, spocie promocyjnym, rollapach oraz w kalendarzu Euroregionu Glacensis na 2019 rok.

Zbliża się czas urlopowy, mamy więc nadzieję, że nasz Biuletyn będzie dla Państwa

ciekawą lekturą, inspiracją i zachętą, aby zobaczyć zaprezentowane, piękne atrakcje turystyczne pogranicza polsko-czeskiego.

Bernadeta Tambor,
sekretarz polskiej części
Euroregionu Glacensis

Proces integracji transgranicznej Euroregionu Glacensis wzbudza zainteresowanie studentów socjologii Uniwersytetu Hradec Králové

W czerwcu bieżącego roku na terenie euroregionu odbyła się trzecia edycja szkoły letniej socjologicznych badań terenowych, zorganizowanych przez studenckie koło socjologiczne i Katedrę Socjologii Wydziału Filozofii Uniwersytetu Hradec Králové.

Tematyka tych szkół w poprzednich edycjach dotyczyła „socjologii granic, pogranicza i integracji transgranicznej”. Życie na pograniczu, przemiany granicy, jej przekraczanie i aktywności związane z istnieniem granicy stanowią zdefiniowany przedmiot badań socjologicznych na świecie i w Czechach. Czesko-polska granica w kraju hradeckim pozostawała do tej pory poza centrum zainteresowania. Socjologodzy z Hradca Králové podejmują więc działania, dzięki którym zdobywają wiedzę na temat tego regionu i jego specyfiki. Studenci w formie praktyki w terenie i szkoły letniej przyswajają metody badań i odkrywają, jak wygląda życie na pograniczu.

Pierwsza edycja odbyła się w rejonie ziemi nachodzkiej i Machova. Skupiono się wówczas na obiektach, które wyznaczały granicę, historycznych śladach czasów, w których

granice były zamknięte, a także wspólnym ruchem transgranicznym, czy to w formie wyjazdów na zakupy, w celach rekreacyjnych, czy też do pracy. Studenci interesowali się także wspólnymi projektami transgranicznymi realizowanymi w ramach Euroregionu Glacensis oraz ich wykorzystaniem przez mieszkańców i turystów. Druga edycja miała miejsce na ziemi broumowskiej, która ma swoją specyfikę wynikającą z historii, gdzie ważną rolę odgrywa lokalny przemysł, zmiany w osadnictwie i działalność klasztoru Benedyktynów, który badaczom udostępnił miejsce do działań edukacyjno-badawczych w pięknym i wzniosłym otoczeniu. Studenci badali tu rozwój przemysłu, rynku pracy, rozwój osadnictwa, plany i praktykę lokalnego samorządu oraz działania prorozwojowe podejmowane przez organizacje pozarządowe. W tym roku studenci odbywają szkołę letnią w rejonie ziemi rychnovskiej, by zbadać, jak rosnąca produkcja samochodów w strefie przemysłowej Kvasiny wpływa na codzienne życie w okolicy, w szczególności zjawisko dojazdów do pracy, lokalną gospodarkę, rynek pracy, usługi, a także ruch przez polsko-cze-

ską granicę. Studenci będą mieli okazję zobaczyć proces realizacji projektu badawczego zespołu naukowców Katedry Socjologii Uniwersytetu Hradec Králové, który przy wsparciu Agencji Technologicznej Republiki Czeskiej rozpoczął w maju czteroletni projekt pn. „Analiza sytuacji społecznej w odniesieniu do produkcji motoryzacyjnej w strefie przemysłowej Kvasiny”, dzięki któremu Urząd Krajski Kraju Hradeckiego pozyska wiedzę na temat tego procesu i związanych z tym potrzeb różnych grup mieszkańców i innych zainteresowanych podmiotów. Poprzez to działanie uniwersytet chce także wypełniać swoją tzw. trzecią rolę, jaką jest przydatność społeczna i zaangażowanie.

Badanie Euroregionu Glacensis w ramach szkół letnich buduje fundamenty wiedzy socjologicznej, która powinna być w przyszłości uzupełnieniem wiedzy nt. historii ziemi kłodzkiej, którą rozwijają partnerzy z Instytutu Historii Wydziału Filozofii Uniwersytetu Hradec Králové wraz z polskimi partnerami.

Michal Tošner,
Katedra Socjologii WF UHK

WYWIAD z hetmanem

Na pograniczu widzimy, że kraj ołomuniecki uczestniczy w wielu inicjatywach transgranicznych, zarówno w ramach Euroregionu Glacensis, jak i Euroregionu Pradziad, współpracuje w ramach EUWT NOVUM oraz partycypuje w przedsięwzięciach podejmowanych na rzecz wspierania rozwoju ruchu turystycznego. Czy uważa Pan, że współpraca z Polską ulega poprawie?

W 2015 roku samorząd Kraju Ołomunieckiego uczestniczył w powoływaniu Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej NOVUM. Jego powołanie poprzedzała intensywna praca wszystkich dziewięciu podmiotów założycielskich. NOVUM założono w celu wzmacniania współpracy strategicznych aktorów działających na polsko-czeskiej granicy. Doceniam, że bodźce do współpracy generowane są w grupach roboczych, do których oddelegowani zostali także przedstawiciele kraju ołomunieckiego. Ta właśnie transgraniczna inicjatywa pomaga nam skutecznie realizować ważne przedsięwzięcia. Jako dobry przykład można przytoczyć przedsięwzięcie dwóch podmiotów partnerskich, Ręcznej Papierni w Velkich Losinach i Muzeum Papiernictwa z Dusznik-Zdroju, które wraz z partnerem niemieckim podejmują starania o wspólny seryjny wpis na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Starania te są dobrym dowodem na to, że współpraca z Polską stopniowo osiąga coraz wyższy poziom.

Jakie korzyści dają euroregiony mniejszym podmiotom w kraju ołomunieckim oraz po polskiej stronie granicy?

Euroregion Glacensis i Euroregion Pradziad dysponują funduszem mikroprojektów, z którego mogą korzystać mniejsze podmioty aplikujące o dofinansowanie. Ich pomysły i działania uatrakcyjniają życie w wielu gminach, pomagając im mieszkańcom poznawać zwyczajnie polskich partnerów.

Euroregiony funkcjonują od połowy lat dziewięćdziesiątych. Czy w tak długim czasie przedmiot ich działalności nie stał się skostniały?

Przeciwnie. W obecnym okresie programowania działalność euroregionów jest o wiele bardziej różnorodna niż w przeszłości. Same inicjują i koordynują duże projekty, przede wszystkim w sferze ruchu turystycznego. Jednym z nich jest przykładowo projekt pn. „Czesko-Polski Szlak Grzbietowy”, którego partnerem jest również Kraj Ołomuniecki, a partnerem wiodącym właśnie Euroregion Glacensis. W ramach tego projektu zostanie odnowiony dawny grzbietowy szlak turystyczny biegnący wzdłuż polsko-czeskiej granicy. Szlak ten będzie prowadził aż na najwyższy szczyt Moraw, górę Pradziad.

Kraj Ołomuniecki jest skutecznym wnioskodawcą w Programie Interreg V-A. Co program ten Wam dał?

Samorząd Kraju Ołomunieckiego dąży do podnoszenia jakości życia mieszkańców na pograniczu. W ramach programu Interreg V-A urząd otrzymał dofinansowanie na dwa ważne projekty obejmujące modernizację dróg, w ramach których uda się poprawić obsługę transportową. Wraz z partnerskim Powiatem Kłodzkim wyremontujemy główny ciąg komunikacyjny pomiędzy Hanušovicami a Stroniem Śląskim. Z Powiatem Nyskim modernizujemy wybrane odcinki dróg pomiędzy gminami Písečná i Nysa.

Jakie inne organizacje, oprócz kraju, aplikują do Interregu V-A?

Własne przedsięwzięcia przygotowują między innymi nasze jednostki budżetowe oraz inne podmioty. Przykładowo można wymienić udział pogotowia ratunkowego w projekcie pn. „Jak ratujecie u was?”, który ma na celu zwiększenie gotowości do podejmowania działań we wszystkich krajskich i wojewódzkich służbach ratownictwa medycznego na polsko-czeskim pograniczu. Jednostki straży pożarnej realizują zaś projekt pn. „Bezpieczne pogranicze”, którego przedmiotem jest sposób funkcjonowania systemu bezpieczeństwa. Inna dziedzina, lecz również bardzo popularna, to partnerstwa szkół i uni-

*Ladislav Okleštěk,
hejtman Ołomunieckiego kraju*

wersytetów, a także współpraca gmin i miast. Przykładowo miasto Javorník realizuje wraz z partnerską gminą Paczków projekt pn. „Dwa miasta, jedna kultura”.

Przygraniczne rejony Jesioników i Gór Złotych są pod względem turystycznym bardzo atrakcyjne. Czy samorząd kraju skupia się także na promocji skierowanej do polskich odbiorców?

W rejonie Jesioników i Gór Złotych polskich turystów uważam za zdecydowanie zasadniczą grupę docelową. W 2017 roku stanowili drugą najliczniejszą grupę wśród zagranicznych turystów w kraju ołomunieckim, a wzrost z roku na rok wyniósł 12 procent. Kraj ołomuniecki długofalowo swoje działania marketingowe skupia przede wszystkim na regionie aglomeracji wrocławskiej, katowickiej, a także oczywiście swoim regionie partnerskim, województwie opolskim, mającym duży potencjał.

W jaki konkretny sposób kraj ołomuniecki prezentuje się turystom zagranicznym?

Co roku uczestniczymy w Polsce w tradycyjnych targach turystycznych i organizujemy roadshow kraju ołomunieckiego. To wydarzenie, podczas którego oferujemy ludziom wszystkie materiały turystyczne wydawane przez samorząd Kraju Ołomunieckiego. Przekazujemy je w uczęszczanych miejscach, takich jak rynki lub dworce.

Z jakimi innymi organizacjami współpracują Państwo w zakresie działań marketingowych?

Doskonałe doświadczenia mamy z przedstawicielstwem agencji CzechTourism w Polsce, która pomaga nam w organizacji famtripów i presstripów. Kolejne działania skierowane na polski rynek podejmują także nasze organizacje działające w regionie, przykładowo stowarzyszenia turystyczne Jeseníky – Sdružení cestovního ruchu i Střední Morava – Sdružení cestovního ruchu.

Czy współpraca czesko-polska ma dla Państwa jakąś wartość dodaną?

Wszystkie projekty, które przygotowujemy z polskimi partnerami, nas cieszą i śmiem twierdzić, że dzięki wieloletniej tradycji czesko-polskiego programu na naszym pograniczu zawiązało się wiele nowych partnerstw, które często przerodziły się w prawdziwe przyjaźnie.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Interreg V-A Republika Czeska – Polska Przekraczamy granice

1. Projekt FLAGOWY Bezpečné pohraničí / Bezpieczne Pogranicze

2. Budżet projektu wynosi 8 mln euro

3. Projekt realizowany jest wspólnie przez 8 partnerów (3 PL, 5 CZ)

- KW PSP w Opolu – Partner Wiodący
- KW PSP we Wrocławiu
- KW PSP w Katowicach
- HZS Libereckého kraje
- HZS Královéhradeckého kraje
- HZS Pardubického kraje
- HZS Olomouckého kraje
- HZS Moravskoslezského kraje

ZACHĘCAMY DO ŚLEDZENIA STRON INTERNETOWYCH PROGRAMU:
www.cz-pl.eu oraz profilu Programu na [www.Facebook.com/InterregCZPL](https://www.facebook.com/InterregCZPL).

Polecamy oglądanie kanału programu na www.youtube.com: **Przekraczamy granice Interreg V-A CZ/PL**, gdzie można znaleźć online prezentacje dla wnioskodawców, webinaria i szkolenia dotyczące przygotowania i realizacji projektów, a także przykłady dobrej praktyki Programu.

5. CELEM PROJEKTU

jest poprawa transgranicznej gotowości do podejmowania działań ratowniczych w razie sytuacji kryzysowych poprzez wzmocnienie współpracy wszystkich służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo na pograniczu.

6. DZIAŁANIA KLUCZOWE

- Wzmocnienie systemu komunikacji,

- 5 samochodów technicznych (techniczne pojazdy ratownicze),
- 5 zestawów sprzętu do ratownictwa na dużych wysokościach nad poziomem morza,
- 7 pontonów ratowniczych,
- 3 samochody z drabiną ratowniczą powyżej 40 m, sprzęt do katastrof chemicznych, wyposażenie dla nurków.

CZ PL PŘEKRAČUJEME HRANICE PRZEKACZAMY GRANICE 2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Výroční akce
Programu
Interreg V-A
Česká republika
- Polsko

Více informací sledujte na www.cz-pl.eu
a také na [www.facebook.com/Interreg V-A CZ-PL](https://www.facebook.com/Interreg-V-A-CZ-PL)

15. ZÁŘÍ. 2018
Areal sportu Głuchołazy
česko-polský běh přátelství

20. ZÁŘÍ 2018
**Kongresové centrum
Aldis Hradec Králové**

představení česko-polských projektů
formou prezentací, tištěných
materiálů a filmů

videospot z běhu přátelství
v polských Głuchołazech,
předání cen vítězům

koncert divčího sboru
Kantilena
Hradec Králové

ÚČASTI ZDARMA

4. Tak to się zaczęło!

- **12.02.2014 r.**, Polanica Zdrój, PL – pierwsze spotkanie partnerów – decyzja w sprawie podjęcia współpracy i przygotowania wspólnego projektu.
- **26-27.03.2014 r.**, Hájemství, RCz – podpisanie porozumienia w sprawie współpracy.
- Opracowanie wspólnego projektu, którego celem jest ujednoczenie współpracy po obu stronach granicy i podniesienie poziomu bezpieczeństwa na całym polsko-czeskim pograniczu.
- **8.11.2016 r.** – podpisanie umowy o dofinansowaniu projektu pn. Bezpečné pohraničí/ Bezpieczne Pogranicze.

wymiany informacji w ramach zarządzania kryzysowego

- Podniesienie poziomu współpracy i kompatybilności systemów ratowniczych przy pożarach
- Podniesienie poziomu współpracy i kompatybilności systemów w ramach ratownictwa wodnego i powodziowego
- Podniesienie poziomu współpracy i kompatybilności systemów w zakresie ratownictwa technicznego i ochrony środowiska
- Analiza i ocena istniejącego stanu współpracy jednostek i instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo na obszarze pogranicza
- Uzupełnienie wyposażenia:

7. Projekt realizowany jest w okresie 2016-2019.

8. Przeszkolonych zostanie około 4250 osób.

9. Dzięki realizacji tego projektu zostanie wyposażonych i przeszkolonych 45 jednostek służb ratowniczych działających na pograniczu..

10. Więcej informacji na temat projektu: <http://www.bezpecnepohranici.eu>

Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej NOVUM (EUWT)

Na posiedzeniu Komitetu Monitorującego Programu INTERREG V-A Republika Czeska – Polska, które odbyło się w listopadzie 2017 roku w Hradcu Králové, zatwierdzane były projekty w ramach osi priorytetowej 4. Nasze Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej złożyło do oceny pięć projektów, spośród których trzy zostały zatwierdzone do dofinansowania.

Jednym z zarekomendowanych projektów jest projekt pn. *„Wspólnie rozwiązujemy problemy”*. Od razu po założeniu EUWT NOVUM na początku 2016 roku powołaliśmy do życia tematyczne grupy robocze, których celem było zidentyfikowanie problemów w różnych dziedzinach współpracy na polsko-czeskiej granicy. Zadaniem tych grup roboczych jest nie tylko zidentyfikowanie tych problemów, ale także podjęcie próby znalezienia ich rozwiązania. Oczywiście nie jesteśmy w stanie wszystkiego rozwiązać sami, ale bez inicjatywy oddolnej większość spraw nie znajdzie rozwiązania, ponieważ ani w Warszawie, ani w Pradze nie znają problemów, które utrudniają wzajemną współpracę. A jeżeli znają, to nie są tym tak zasadniczo zainteresowani. Grupy robocze działają w dziedzinie ochrony środowiska, planowania i zagospodarowania przestrzennego, ochrony zdrowia i bezpieczeństwa, transportu, problemów administracyjnych i współpracy gospodarczej. Nasz projekt obejmuje między innymi spotkania każdej grupy roboczej, które będą się odbywały dwa razy w roku, oraz inne działania specyficzne dla każdej z nich.

Grupa robocza *„Problemy administracyjne”* – w ramach tego projektu w zakresie rozwiązywania problemów administracyjnych zaplanowano opracowanie ekspertyzy pn. „Mapa kompetencji polskiego i czeskiego samorządu” oraz organizację czterech jednodniowych konferen-

cji szkoleniowych, na które zostaną zaproszeni przedstawiciele władz samorządowych z obu stron granicy, którym opracowana ekspertyza zostanie zaprezentowana. Naszym celem jest, by „mapa” ta została opracowana także w wersji elektronicznej, by zapewnić w ten sposób jej aktualizację w przyszłości, ponieważ ekspertyza przedstawi stan obecny, ale po obu stronach granicy sytuacja w zakresie kompetencji cały czas się rozwija.

W ramach grupy roboczej *„Transport”*, która na swoich posiedzeniach zajmuje się transportem drogowym, kolejowym i rowerowym i której obrady są każdorazowo bardzo konkretne, przewidujemy organizację raz w roku jednej większej konferencji poświęconej nie tylko do budowaniu autostrady D11 i S3, ale także zmianom i przedsięwzięciom w transporcie kolejowym i rowerowym.

Członkami grupy roboczej *„Współpraca gospodarcza”* są przeważnie przedstawiciele izb gospodarczych z czeskiej strony i ich odpowiedników ze strony polskiej. W ramach projektu zostaną zorganizowane dwie konferencje, podczas których będą omawiane zagadnienia stanowiące – zdaniem członków tej grupy roboczej – największy problem dla jeszcze większego rozwoju wzajemnej współpracy gospodarczej.

Grupą roboczą o bardzo szerokim zakresie merytorycznym jest grupa *„Ochrona zdrowia i bezpieczeństwo”*. W jej pracach uczestniczą przedstawiciele niemal wszystkich służb zintegrowanego systemu ratownictwa. Dwie konferencje, jakie zorganizujemy w kolejnych trzech latach w ramach projektu, będą poświęcone temu, co we współpracy służb ratowniczych funkcjonuje już całkiem dobrze oraz temu, co nie działa w ogóle. Największym problemem jest brak polsko-czeskiego porozumienia międzyrządowego w sprawie wzajemnej współpra-

cy służb ratownictwa medycznego. Pozostałe służby ratownicze mogą w sumie bez większych problemów pomagać przy działaniach ratowniczych po drugiej stronie granicy, pogotowia ratunkowe niestety wciąż nie.

W ramach prac grupy roboczej *„Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne”* zorganizowane będą dwie konferencje i sześć dwudniowych szkoleń połączonych z wyjazdami studyjnymi. Naszym celem jest zaproszenie na te szkolenia urzędników zajmujących się planowaniem przestrzennym na terenie pogranicza. Z naszego punktu widzenia istotne jest, by przy opracowywaniu planów zagospodarowania przestrzennego granica państwa nie stanowiła pewnego ograniczenia, za którym już w sumie nic nie istnieje. A przy tworzeniu obecnych planów zagospodarowania przestrzennego często tak to wygląda. Ważne jest także zrozumienie kompetencji urzędów administracji samorządowej i państwowej w sąsiednim kraju.

Grupa robocza *„Ochrona środowiska”* również ma stosunkowo szeroki zakres działania. W jej ramach także pragniemy zapoznać organy zajmujące się ochroną środowiska z partnerami w sąsiednim kraju i spróbować poprawić wzajemną komunikację tych urzędów. Ważne jest, aby o przedsięwzięciach mogących stanowić zagrożenie dla środowiska u sąsiada wszyscy byli z odpowiednim wyprzedzeniem informowani. W ten sposób można zapobiec wielu niepotrzebnym problemom.

Projekt jest pod względem swojego zakresu stosunkowo ambitny, jesteśmy jednak przekonani, że jego realizacja może w znaczący sposób przyczynić się do rozwiązania często niepotrzebnych problemów oraz poprawić życie mieszkańców po obu stronach granicy.

Miroslav Vlasák
wicedyrektor EUWT NOVUM

Spotkanie członków Euroregionu Glacensis w stylu „pierwszej republiki”

W piątek 4.05.2018 roku odbyło się pierwsze tegoroczne posiedzenie Konferencji Euroregionu Glacensis. W tym roku Republika Czeska świętuje 100-lecie. Euroregion Glacensis aktywnie dołącza się do tych obchodów. Sekretariat Euroregionu przygotował więc nietradycyjne posiedzenie w sali Muzeum Starych Maszyn i Technologii w Žamberku w stylu „pierwszej republiki”.

Na posiedzeniu zatwierdzono sprawozdanie z działalności stowarzyszenia za 2017 rok oraz budżet na 2018 rok. Ten rok będzie dla stowarzyszenia rekordowy pod względem finansowym, ponieważ uruchomione zostały płatności dla mikroprojektów z Funduszu

Mikroprojektów oraz ze względu na finansowanie dwóch projektów strategicznych – „Czesko-Polski Szlak Grzbietowy – wschodnia część” oraz „Tajemnice militarnych podziemi”. Konferencja Regionalna omówiła także inne działania, np. współpracę w zakresie konferencji naukowych z Uniwersytetem w Hradcu Králové, rozwijającą się współpracę z zakładami Škoda auto a.s. Kvasiny, do kąd codziennie dojeżdża duża liczba polskich pracowników, a także przygotowanie tegorocznej konferencji międzynarodowej nt. „Efekty unijnych środków pomocowych na pograniczu”. Omówiono również wyniki ankiety na temat najlepszych atrakcji turystycz-

nych na pograniczu, przygotowanie prezentacji współpracy transgranicznej w szkołach, a także rozpoczęcie prac nad wydaniem historycznego atlasu polsko-czeskiego pogranicza. Euroregion Glacensis przygotowuje się też już do kolejnego okresu programowania po 2020 roku i opracowuje strategię rozwoju 2020+.

Posiedzenie odbywało się w spokojnej atmosferze historycznych wnętrz. Uczestnicy Konferencji mieli po posiedzeniu okazję zwiedzenia muzeum i zobaczenia ciekawych zabytkowych eksponatów.

Sekretariat Euroregionu

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt Czesko-Polski Szlak Grzbietowy został uroczystie rozpoczęty

W dniu 17 maja 2018 roku w Ambasadzie Rzeczypospolitej Polskiej w Pradze odbyła się konferencja inauguracyjna strategiczny projekt pn. „Czesko-Polski Szlak Grzbietowy – część wschodnia”.

Rozpoczęto więc oficjalnie realizację projektu transgranicznego, dofinansowanego z programu Interreg V-A RCz-RP, który ma duże znaczenie dla ruchu turystycznego. Projekt dotyczy odnowienia historycznego dalekobieżnego szlaku turystycznego z kilkoma połączeniami przez granicę, zbudowania inwestycji towarzyszących i intensywnej kampanii promocyjnej pod wspólną marką Szlak Grzbietowy.

„Euroregion Glacensis działa na polsko-czeskim pograniczu już od 22 lat. To projekt, który jest największy w dotychczasowej historii pod względem liczby zaangażowanych podmiotów, ponieważ partycypuje w nim łącznie 18 partnerów, jak również pod względem ogólnego efek-

tu dla pogranicza. Cieszy mnie w szczególności udział w projekcie samorządów krajskich, co świadczy o tym, że przedsięwzięcie to ma znaczenie także dla jednostek samorządowych. Na przestrzeni kilku ostatnich lat gminy wraz z polskimi partnerami współpracują już samodzielnie, w związku z czym Euroregion Glacensis skupia się na dużych projektach strategicznych, mających znaczenie dla całego pogranicza. A Szlak Grzbietowy taki właśnie jest. Dzięki dużemu wsparciu ze strony polskiej ambasady realizację tak znaczącego projektu mogliśmy rozpocząć w prestiżowym miejscu. Cieszę się, że nasz projekt swoją obecnością zaszczytili przedstawiciele władz publicznych, poseł i burmistrz miasta Náchod pan Jan Birke, senator i były hetman kraju hradeckiego pan Lubomír Franc oraz senator z regionu Gór Orlickich, na których terenie zrealizowanych

będzie najwięcej inwestycji, pan Miroslav Antl. Zarazem zobowiązuje nas to do takiej pracy, by po trzech latach osiągnąć oczekiwane wyniki”, dodał Jaroslav Štefek, sekretarz Euroregionu, będący jednocześnie koordynatorem i autorem projektu Szlaku Grzbietowego.

Na konferencji przedstawiono kilka ciekawych prezentacji oraz inne przedsięwzięcia nawiązujące do projektu Szlaku Grzbietowego, które wspólnie wzmacniają jego ogólny efekt. Bardzo ciekawe i zaskakujące były przedstawione wyniki badań Agencji CzechTourism w Polsce. Stwierdzono, że Republika Czeska jest dla polskich turystów bardzo popularną destynacją, podobnie jak przykładowo turystycznie rozwinięta Austria. Można powiedzieć, że prezentacja ta potwierdziła, iż ambicje projektu Szlaku Grzbietowego w zakresie turystyki transgranicznej mogą zostać zrealizowane.

Sekretariat Euroregionu

Działania i efekty projektu będą na bieżąco opisywane na stronie www.euro-glacensis.cz/hrebenovka

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt współfinansowany jest ze środków EFRR oraz budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu Glacensis

Odkryj Starą Kopalnię w Wałbrzychu

MUZEUM

Tutaj można się dowiedzieć wszystkiego o węglu, górnictwie i górnikach pracujących w skrajnie niebezpiecznych warunkach. W muzeum można poznać tajemnice geologii oraz obejrzeć oryginalne konstrukcje, rozwiązania procesów technologicznych i bogatą ekspozycję maszyn, która pozwala prześledzić niemal dwa stulecia przemysłowego rozwoju. Stara Kopalnia to największy obiekt turystyki poprzemysłowej w Polsce, wyróżniony poprzez włączenie do Europejskiego Szlaku Dziedzictwa Przemysłowego ERIH.

WYDARZENIA

Ogromna kubatura i wyposażenie Centrum pozwalają na organizację imprez bez ograniczeń technicznych i branżowych. Przestrzeń publiczna i wnętrza zaprojektowane przez światowej sławy specjalistów z powodzeniem sprawdziły się jako klimatyczne miejsce koncertów, projekcji, konferencji, wystaw, kameralnych spotkań i masowych rekreacji.

WARSZTATY

Ceramiczne i garncarskie zajęcia dla każdego, realizowane w Centrum Ceramiki Unikatowej. Stara Kopalnia oferuje szeroką paletę historycznych, architektonicznych, industrialnych i rzemieślniczych warsztatów dla szkół i placówek edukacyjnych. To doskonałe pole dla rozwoju wiedzy, umiejętności i wyobraźni oraz twórczych poszukiwań nowych horyzontów.

GALERIA SZTUKI I WYSTAWY

To niepowtarzalna okazja by poznać szlagiczowe osiągnięcia międzynarodowej sztuki, podążyć ścieżką najnowszych trendów współczesnej kultury.

CENTRUM NAUKI I SZTUKI STARA KOPALNIA – ul. Wysockiego 29, Wałbrzych – www.starakopalnia.pl

RUBRYKA – Atrakcje turystyczne – trasy rowerowe

Trasa Pod Łyscem Stary Gierałtów – Goszów – Stary Gieratów

Długość trasy: 14,40 km

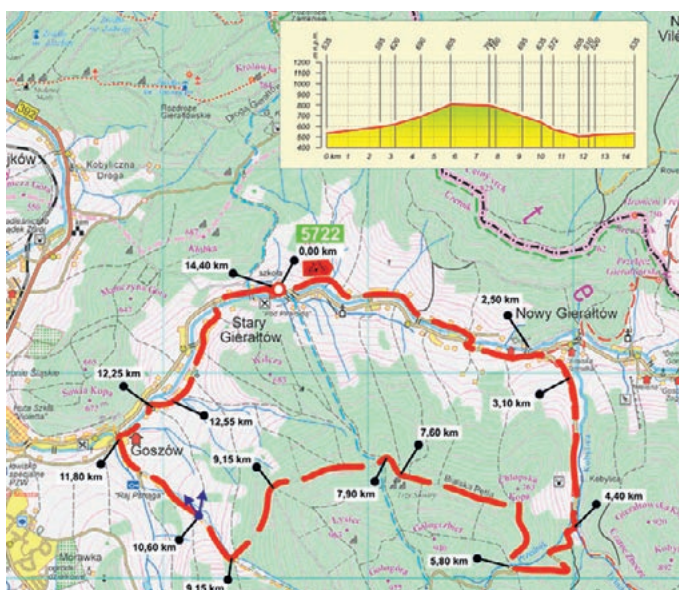
Przybliżony czas przejazdu: ok. 1,5 – 2 godz.

Stopień trudności: średni, trasa rekreacyjna

Nawierzchnia: asfaltowa, tłuczniowa

Przebieg trasy: trasa rozpoczyna się od placu przy szkole w Starym Gierałtowie i biegnie drogą gminną, w kierunku Nowego Gierałtowa. Jedziemy spory odcinek asfaltem, po prawej rzeka Biała Łądecka. Na trzecim moście przejeżdżamy przez rzekę i wjeżdżamy na drogę główną - powiatową. Następnie na rozwidleniu skręcamy w lewo i jedziemy pod górę doliną Kobylicy, zgodnie ze znakami czerwonymi. Po ok. 1 km szlak skręca w lewo, my dalej jedziemy pod górkę wijącą się asfaltówką. Na następnym rozjeździe udajemy się w prawo na drogę utwardzoną tłuczniem. Osiągamy najwyższy punkt trasy (805 m). Jedziemy tzw. Białą Pętlą, którą dojeżdżamy do skrzyżowania z niebieskim szlakiem. Tu między drzewami dostrzegalne wzniesienia Gór Żółtych. Dalej jedziemy głównym duktem, który stopniowo opada w dół. Droga jest kamienista więc należy uważać zjeżdżając i zachować ostrożność na zakrętach. Docieramy do drogi z żółtym szlakiem i tam w lewo. Droga wyjeżdża z lasu na otwarte łąki. Przed nami piękne widoki gór. Zjeżdżamy do Goszowa gdzie przed mostem skręcamy w lewo i jedziemy kilkaset metrów ścieżką gruntową wzdłuż rzeki Białej Łądeckiej. Dojeżdżamy do drogi asfaltowej w Starym Gierałtowie i po ok. 0,5 km docieramy do punktu wyjścia przy boisku.

Ciekawostki na trasie: z górą Łysiec (963 m n.p.m.) związana jest miejscowa legenda o smoku, który mieszkał na jej szczycie. Jak na smoka przystało, porwał ludzi, bydło i stałe napadał na pobliskie wsie. Wybawicielem w tym wypadku nie był szewczyk, lecz sołtys wsi leżącej u podnóża góry – Goszowa. Nakarmił on ponoć smoka krową nafaszerowaną siarką, a później wraz z mieszkańcami wsi podpalił las wokół szczytu. Ze skałek roztaczają się piękne widoki na Góry Żółte i dolinę Białej Łądeckiej. Wierchołek Łysca, ponieważ jest „łysy”, jest drugim w okolicy, po Czarnej Górze, miejscem skoków paralotniarzy.

„Pod Śnieżnikiem – Droga nad Lejami“: Zalew w Starej Morawie – Stara Morawa – Kamienica – Droga nad Lejami (1010 m n.p.m.) – Kletno – Stara Morawa – Zalew w Starej Morawie

Długość trasy: 21,50 km

Przybliżony czas przejazdu: ok. 3 - 4 godz.

Stopień trudności: średni

Nawierzchnia: asfaltowa, tłuczniowa

Przebieg trasy: rozpoczynamy przy zalewie w Starej Morawie jadąc główną drogą w kierunku południowym. Na skrzyżowaniu wybieramy drogę, którą minie hotel „Morawa” po prawej stronie. Jadąc wzdłuż zabudowań Starej Morawy dojeżdżamy do Kamienicy (znany ośrodek sportów zimowych). Po ok. 3 km, w górnej części wsi, skręcamy z asfaltu w lewo na drewniany most. Stąd, tzw. Droga pod Lejami, rozpoczynamy długi leśny podjazd, który doprowadzi nas do celu wyprawy. Jest nim Droga nad Lejami (1010 m n. p. m.) - wspaniała trasa widokowa biegnąca wschodnim zboczem Śnieżnika. Warto zaplanować tutaj dłuższą przerwę aby nacieszyć się szeroką panoramą Gór Białskich i Masywu Śnieżnika oraz zregenerować siły. Teraz nasza trasa będzie wiodła z górki. Po lewej stronie mijamy schron turystyczny i kontynuujemy aż do rozstaju dróg, gdzie niebieski szlak pieszy skręca w prawo. My udajemy się w lewo, w kierunku drogi asfaltowej, prowadzącej do Jaskini Niedźwiedziej. Dojechawszy do asfaltówki w Kletnie, skręcamy w prawo i po ok. 2 km zjeżdżamy z niej w lewo. Tutaj rozpoczynamy podjazd leśnym duktem po zboczach góry Rudka (wycieczkę można skrócić, pozostając na drodze asfaltowej i jadąc prosto do Starej Morawy). Leśna trasa wznosi się aż do miejsca, w którym znajduje się tablica dydaktyczna o nietoperzach. Teraz rozpoczynamy zjazd, mijając kamienną kapliczkę po lewej stronie. Po prawej, widoki na górę Młyńsko i dolinę rzeki Kleśnicy. Dojeżdżamy do asfaltówki, my skręcamy w lewo na drogę tłuczniową, mijamy wieżę przekaźnikową telefonii komórkowej i kontynuujemy w dół, aż do drogi asfaltowej w Starej Morawie (Wapiennik „Łaskawy Kamień” po prawej stronie). Tutaj skręcamy w lewo i po chwili ponownie w lewo, zjeżdżając z drogi asfaltowej na tłuczniową. Kontynuujemy wzdłuż żółtego szlaku pieszego, aż do drogi głównej przy zalewie w Starej Morawie.

Stronie Śląskie – Stronie Śl.-Wieś – Janowa Góra – Kletno – Stara Morawa – Stronie Śląskie.

Długość trasy: 14,20 km

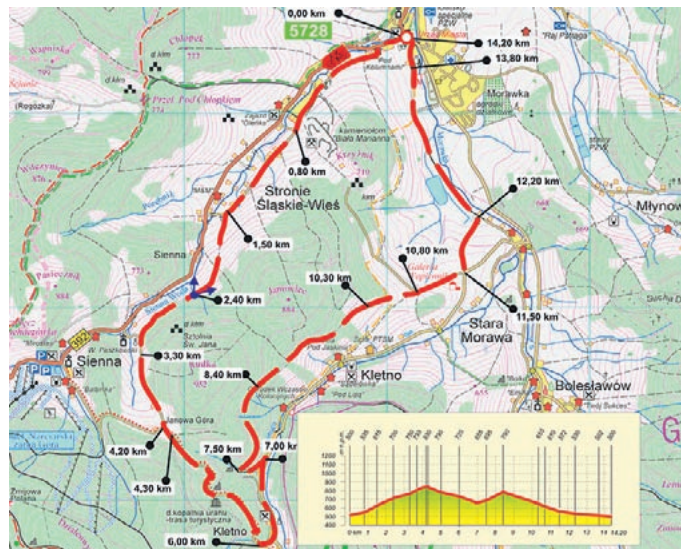
Przybliżony czas przejazdu: ok. 1,5 – 2 godz.

Stopień trudności: łatwa, trasa rekreacyjna

Nawierzchnia: gruntowa, asfaltowa, tłuczniowa

Przebieg trasy: trasę rozpoczynamy pod Urzędem Miasta w Stroniu Śląskim. Spod urzędu w prawo i poprzeczną w lewo jedziemy w kierunku Czarnej Góry. Początkowo prosto, po chwili z lewej dołącza droga, tam skręcamy. Jedziemy wzdłuż doliny Siennej Wody, prawie cały czas asfaltem. Droga bardzo powoli wznosi się. Wokoło otwarta przestrzeń doliny i wspaniałe krajobrazy. Mijamy kamieniołom marmuru „Biała Marianna” oraz zabudowania wsi. Dojeżdżamy do miejsca gdzie droga asfaltowa skręca w prawo i w dół. Tam na zakręcie wjeżdżamy w polną drogę. Trawersujemy stok, nachylenie drogi zwiększa się. Trawa może miejscami uniemożliwić jazdę, ale na krótkim odcinku. Przy okazji można podziwiać za plecami widoki i krajobrazy.

Przecinamy drogę poprzeczną i wjeżdżamy w las. Droga łagodnie i prowadzi teraz wzdłuż warstwy. Droga gruntowa z nieznacznymi wybojami prowadzi nas wśród drzew poniżej dawnej Sztolnie Św. Jana. Obserwowane w okolicy ruiny starych domostw to pozostałości po wsi. Droga wyprowadza nas z lasu do asfaltówki, którą dalej prosto pod niewielką górkę dojeżdżamy do skrzyżowania dróg. Tam również widać pozostałości po dawnych zabudowaniach. Tu rozchodzą się drogi do Siennej i do Kletna. Ok. 100 metrów za skrzyżowaniem rozwidlenie. W prawo odchodzi dukt na Śnieżnik, w który skręcamy. Mijamy Sztolnie

po nieczynnej kopalni uranu, która możemy zwiedzić i dojeżdżamy do drogi powiatowej. Skręcamy w lewo, w kierunku Kletna. Po ok. 650 m. kierujemy się w lewo do lasu. Wyjeżdżamy z lasu na skrzyżowanie dróg, które przejeżdżamy prosto. Otwierają się widoki na Stronie Śląskie, Krowiarki i Góry Złote. Nieco z tyłu po prawej - Młyńsko. Na następnej krzyżówce skręcamy w lewo w drogę utwardzoną tłuczniem i jedziemy w kierunku Stronia Śląskiego. Dojeżdżamy do nowej drogi gminnej i tu znów w lewo. Mijamy zbiornik retencyjny i zaporę na rzece Morawce. Wyjeżdżamy drogą prosto pod Urząd Miasta gdzie kończy się trasa.

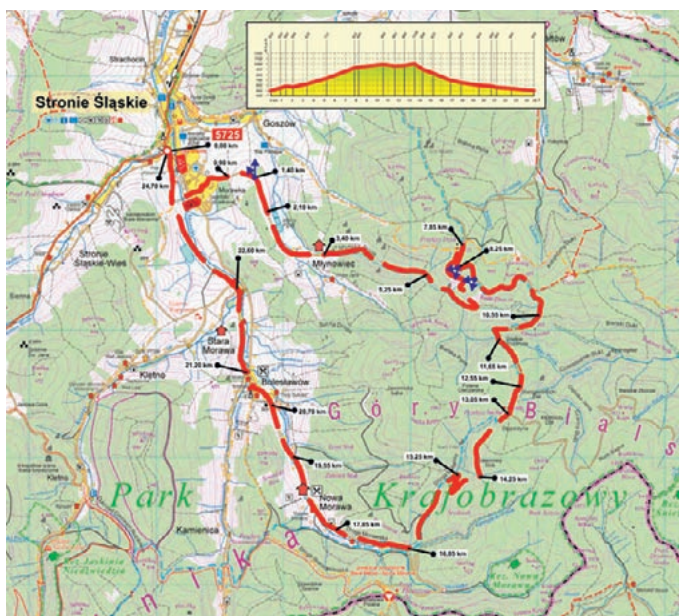
Trasa „Pętla Gór Białskich” – zachodnia. Stronie Śl. – Młynowiec – Przełęcz Dział (922 m. npm.) – Przełęcz Sucha (1006 m. npm.) – Nowa Morawa – Bolesławów – Stara Morawa – Stronie Śl.

Długość trasy: 24,70 km

Czas przejazdu: ok. 3 – 4 godz.

Stopień trudności: średni

Nawierzchnia: asfaltowa

Przebieg trasy: wyruszamy z ulicy Sportowej, spod Urzędu Miasta i Gminy Stronie Śląskie. Jedziemy w kierunku południowym zgodnie ze znakami żółtego szlaku. Po kilkuset metrach skręcamy w lewo na zaporę i przekraczamy rzekę Morawkę oraz ulicę Morawską. Udajemy się w stronę osiedla, które przecinamy prosto główną ulicą, na końcu skręcając w prawo w Sudecką. Droga prowadzi w stronę wsi Młynowiec i jest dawną trasą widokową „Albrecht Weg” (Droga Albrechta) łączącą Stronie Śląskie ze wsią. Droga lekko skręca i wznosi się po łagodnym skłonie. Na łuku otwierają się widoki na Góry Złote, Krowiarki i Masyw Śnieżnika. Dojeżdżamy do wsi Młynowiec, na której końcu droga gminna przechodzi w leśną. Jedziemy tzw. Młyńską drogą wzdłuż doliny potoku Młynówka. Wspinamy się cały czas pod górę kamienistym duktem trzymając się głównej drogi. Z prawej dołącza Bialska Pętla, my zakręcamy w lewo i podjeżdżamy zakosami ostro pod górkę. Luźne kamienie dodatkowo utrudniają podjazd. Wyjeżdżamy na Przełęcz Dział (922 m). Tam możemy odpocząć i zregenerować siły na kolejny etap trasy (schron i miejsce wypoczynkowe). Z przełęczy łapiemy się asfaltówki oraz niebieskiego szlaku (pierwsza w prawo) i jedziemy lekko pod górkę. Na zakrętach piękne widoki na Masyw Śnieżnika. Trasa wiję się serpentynami, mijamy z lewej źródło z wodą pitną, kulminację Zawodzisko (995 m) i dojeżdżamy do węzła pięciu dróg - Wielkiego Rozdroża (960 m). Dalej udajemy się asfaltówką zgodnie z niebieskimi i czerwonymi znakami około 1,5 km do następnego przystanku na Przełęczy Suchej (1006 m) - tu również schron i ławki do odpoczynku. Poniżej krzyżówki widok na wierzchołki Śnieżnika (1425 m). Dla zmęczonych pedałowaniem miła wiadomość - dalsza droga już tylko w dół! Zjeżdżamy odcinkiem stokowym początkowo zgodnie ze znakami niebieskimi. Potem znaki w prawo, a my prosto, w dół drogą kamienistą, która później zakręca w prawo. Trawersując stok

zjeżdżamy do Drogi Marianny i łączymy się z niebieskim szlakiem (w lewo). Tym duktem zjeżdżamy do Nowej Morawy gdzie leśna droga łączy się z asfaltową. W lewo biegnie droga do turystycznego przejścia granicznego polsko - czeskiego, my skręcamy w prawo i jedziemy doliną rzeki Morawki przez wieś. Następną wsią na naszej trasie jest Bolesławów. Wjeżdżamy na ulicę brukowaną i skręcając na rynku w prawo jedziemy nią przez kilkaset metrów.

Przez skrzyżowanie prosto w kierunku wsi Stara Morawa. Z prawej strony cały czas towarzyszy nam rzeka Morawka. Kolejną krzyżówkę przejeżdżamy prosto poruszając się nowo położoną nawierzchnią drogi gminnej. Po lewej mijamy zbiornik retencyjny, a po prawej znajomą tamę. Dojeżdżamy tą drogą do budynku Urzędu Miasta, gdzie trasa ma swój koniec.

Trasa Bolesławów – Nowa Morawa (przejście graniczne – Przełęcz Płuszczyna) – Kamienica – Bolesławów

Długość trasy: 14,8 km

Czas przejazdu: 1,5 - 2 godz.

Stopień trudności: średni, trasa rekreacyjna

Nawierzchnia: asfaltowa, tłuczniowa

Przebieg trasy: z przystanku PKS w Bolesławowie ruszamy drogą asfaltową w kierunku wsi Nowa Morawa, a dalej w stronę Granicy Państwa (Przełęcz Płuszczyna 817m), kiedyś zwaną Morawską, rozgraniczającą Masyw Śnieżnika i Góry Bialskie. Tędy kiedyś wiódł szlak handlowy z Dolnego Śląska na Morawy. Po krótkim odpoczynku wracamy tą samą drogą i na pierwszym rozwidleniu skręcamy w lewo wjeżdżając na Drogę Staromorawską. Docieramy do Przełęcz Staromorawskiej. Zjeżdżamy do wsi Kamienica a dalej drogą asfaltową do Bolesławowa.

Park Rowerowy Czarna Góra

Stowarzyszenie „Park Rowerowy” powstało w 2008 roku z inicjatywy zapalonych rowerzystów, którzy postanowili zbudować pierwszy w Polsce profesjonalny park rowerowy.

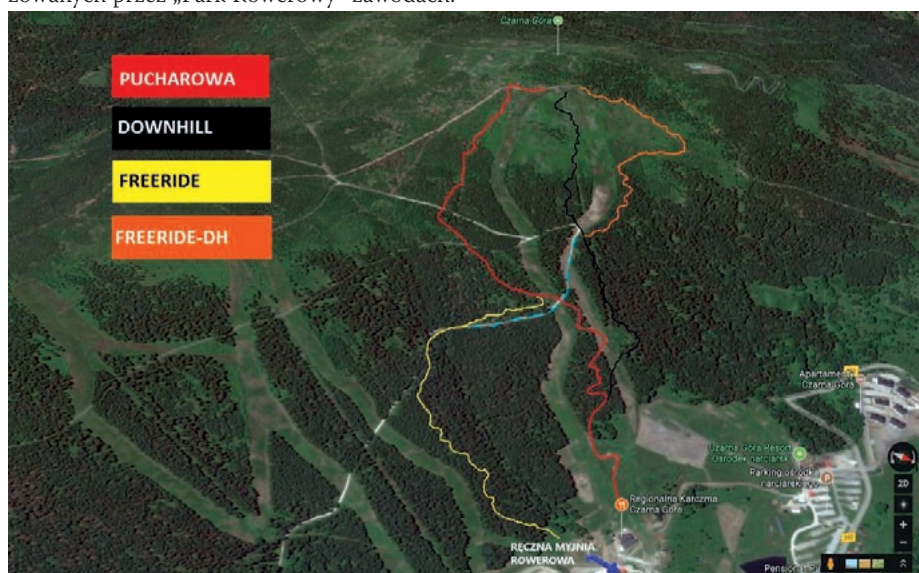
Niemalże od razu miejsce to okrzyknięte zostało najbardziej **wymagającą górą w Polsce**. Obecnie rowerzyści mogą wybierać z 3 tras o zróżnicowanym stopniu trudności. Obok trasy „pucharowej”, uznanej przez prasę branżową i światek rowerowy za najbardziej wymagającą i najtrudniejszą

w Polsce, dostępne są trasy dla początkujących i średnio zaawansowanych rowerzystów.

Park Rowerowy stanowi ośrodek kolarstwa górskiego przystosowany do uprawiania kolarstwa ekstremalnego, zwanego również grawitacyjnym (downhill, freeride) oraz innych dyscyplin rowerowych (cross-country, all mountain, enduro, trial).

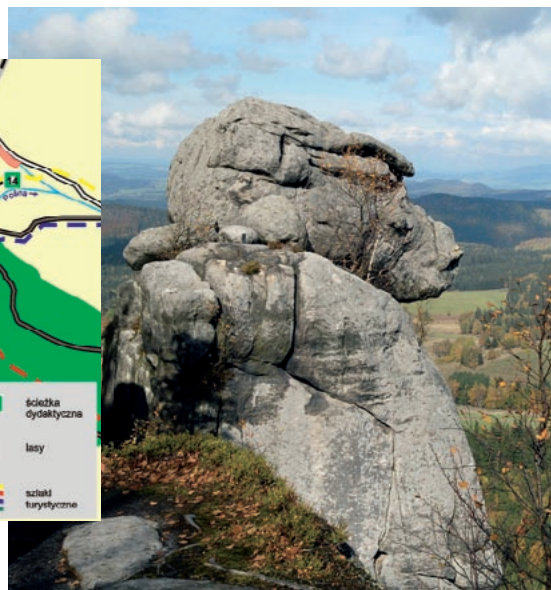
Z roku na rok miejsce staje się coraz bardziej popularne. Do Parku Rowerowego przyjeżdżają rowerzyści z całej Polski, w tym czołówka polskiej sceny downhill'owej. Stałymi bywalcami na Czarnej Górze są również zawodnicy z Czech, którzy uważają nasze trasy za doskonałe miejsce do treningów. Sąsiedzi zza południowej granicy ścigają się także w organizowanych przez „Park Rowerowy” zawodach.

Trasy piesze

„Ścieżka Skalnej Rzeźby” w Górach Stołowych

Ścieżka dydaktyczna o długości około 10 km opisująca budowę geologiczną Gór Stołowych. Była to pierwsza ścieżka dydaktyczna w polskich górach, powstała w 1981. Znaki żółte. Składa się z 14 stanowisk przedstawiających najciekawsze pod względem geologicznym miejsca Gór Stołowych. Pierwsze stanowisko znajduje się we wsi Karlów. Ścieżka prowadzi poprzez labirynt skalny na wierzchołynie Szczelińca Wielkiego, a następnie schodzi do wsi Pasterka. Z Pasterki ścieżka wraz z żółtym szlakiem turystycznym biegnie na pn-wsch. w kierunku Wodospadów Pośny. Pokonując ścieżkę Skalnej Rzeźby, zobaczyć możemy wspaniałe formy skalne Szczelińca będące efektem procesów wietrzeniowych zachodzących w piaskowcach, strumienie blokowe - potoki powolnie przemieszczających się bloków skalnych, oderwanych od głównego masywu Gór Stołowych oraz przełom rzeki Pośny przez Próg Radkowa (tzw. Wrota Pośny) z pozostałościami przedwojennej zagospodarowania turystycznego.

„SZCELINIEC WIELKI” to najwyższy szczyt Gór Stołowych-919 m n.p.m. i wspaniały punkt widokowy – położony na terenie Parku Narodowego Gór Stołowych. Najłatwiej dostępny ze wsi Karlów. Płaski wierzchołek to ogromny labirynt powstały w naturalny sposób z oryginalnie uformowanych form skalnych. Nazwy nadane najciekawszym

„Małpolud” – Formacja skalna na Szczelińcu Wielkim (autor zdjęcia Tadeusz Kandefer)

formom pochodzą od ich charakterystycznych kształtów: Wielbłąd, Słoń, Wiewiórka, Małpolud. Wewnątrz licznych korytarzy panuje swoisty mikroklimat, a w niektórych miejscach śnieg utrzymuje się do lipca. Na szczycie znajduje się schronisko z bufetem.

Ścieżka dydaktyczna „Niknąca Łąka” w Górach Stołowych

Ścieżka edukacyjna Niknąca Łąka (autor zdjęcia Tadeusz Kandefer)

Ścieżka dydaktyczna o długości 400 m. Biegnie razem z żółtym szlakiem turystycznym Karlów – Skalne Grzyby w rejonie „Niknącej Łąki” - na północ od Wielkiego Torfowiska Batorowskiego. Tablice informacyjne na ścieżce przedstawiają florę i faunę obszarów torfowiskowych znajdujących się w Górach Stołowych oraz opisują genezę torfowiska

wysokiego. Ten obszar chroniony położony jest w rejonie zgrupowania Skalnych Grzybów, na zboczu doliny Czerwonej Wody (ok. 720 m n.p.m.). Obejmuje on zarastającą drzewami łąkę na torfowisku wysokim.. Torfowisko powstało w tym miejscu w wyniku gromadzenia się wody na nieprzepuszczalnym podłożu, w bezodpływowym zakłębieniu środkowego stopnia wierzchołynie Gór Stołowych. Pod koniec XIX wieku w okolicy przeprowadzono prace odwadniające i osuszające, co spowodowało zarastanie torfowiska, głównie przez świerki. Mimo powyższego procesu na Niknącej Łące zachował się cenny zespół roślinności torfowiskowej z sosną błotną, mchami, torfowcami, wełnianką, bągnem zwyczajnym, żurawiną błotną, turzycami czy rzadką modrzewnicą północną. Ścieżka przez rezerwat składa się z dwóch odcinków pozostałości pierwotnej łąki, przedzielonych spłachetkami świerkowego lasu.

Ścieżka dydaktyczna „Niknąca łąka” biegnie w ciągu szlaku żółtego Batorów - Batorówek - Skalne Grzyby – „| Niknąca łąka” - Wielkie Torfowisko Batorowskie - Białe Skały – Karlów – przełęcz pomiędzy Szczelicami Małym i Wielkim - Pasterka - dalej szlak prowadzi „Ścieżką Skalnej Rzeźby”

Kalendarz najciekawszych wydarzeń kulturalnych, sportowych i społecznych z Powiatu Kłodzkiego

lipiec – wrzesień 2018

LIPIEC	Festiwal Kolorów · 2.07.2018 · <i>Plaża Gorzuchów</i>
	Puchar Polski Nordic Walking · 7.07.2018 · <i>Park Zdrojowy w Polanicy-Zdroju</i>
	20. Międzynarodowy Festiwal Tańca im. Olgi Sawickiej · 7-14.07.2018 · <i>Lądek-Zdrój</i>
	Polsko – Czeskie StronieArt · 13.07.2018 r. · <i>Zalew w Starej Morawie</i>
	Festiwal Góry Literatury · 13-21.07.2018 · <i>Ludwikowice Kł., Włodowice</i>
	Kabaret Masztalcy · 14.07.2018 · <i>Muszla Koncertowa w Polanicy-Zdroju</i>
	Dolnośląski Festiwal Biegów Górskich · 19-22.07.2018 · <i>Lądek-Zdrój – Ziemia Kłodzka</i>
	Koncert Stare Dobre Małżeństwo · 21.07.2018 · <i>Teatr Zdrojowy w Polanicy-Zdroju</i>
	XIV Festyn Odpustowy Św. Anny · 21-22.07.2018 · <i>Zieleniec Ski Arena</i>
	Lato Filmowe w Hrabstwie Kłodzkim · 24-27.07.2018 · <i>Teatr Zdrojowy/Muszla koncertowa w Polanicy-Zdroju</i>
	X Przegląd Folklorystyczny Zespołów Ludowych z Listy Przebojów Radia Wrocław „Lato na Ludowo“ · 28.07.2018 · <i>Żelazno</i>
	XVIII Święto Papieru. 50. Urodziny Muzeum Papiernictwa · 28-29.07.2018 · <i>Muzeum Papiernictwa w Dusznikach-Zdroju</i>
	XV Klasyk Kłodzki · 28.07.2018 · <i>Zieleniec Ski Arena</i>
	XI Otwarte Mistrzostwa Dolnego Śląska w Maratonie MTB · 29.07.2018 · <i>Zieleniec Ski Arena</i>
	SIERPIEŃ
4. Festiwal Muzyki Uzdrowskiej Muzyka u Źródeł · 28.07.2018-05.08.2018 · <i>Park Zdrojowy w Lądku-Zdroju</i>	
73. Międzynarodowy Festiwal Chopinowski · 3-11.08.2018 · <i>Teatr Zdrojowy im. F. Chopina w Dusznikach-Zdroju</i>	
Strońska Drezyniada · 4.08.2018 r. · <i>Plac przy CETiK-u w Stroniu Śląskim</i>	
Wehikuł Czasu · 4.08.2018 · <i>Park Zdrojowy w Lądku-Zdroju</i>	
Artystyczny Kurort (Targi Sztuki) · 11.08.2018 · <i>Park Zdrojowy z Lądku-Zdroju</i>	
Dni Twierdzy · 10-12.08.2018 r. · <i>Twierdza Kłodzko</i>	
Forum Tradycji · 10-12.08.2018 · <i>Skwer Miast Partnerskich i okolice</i>	
Filmowy Kanał Młynówki · <i>lipiec-sierpień 2018</i> · <i>Skwer Miast Partnerskich</i>	
Festiwal Folkloru · 11.08.2018 · <i>Jugów</i>	
Półmaraton Sowiogórski · 11.08.2018 · <i>CK Harenda w Ludwikowicach Kł.</i>	
Bieg na Wielką Sowę · 12.08.2018 · <i>CK Harenda w Ludwikowicach Kł.</i>	
Mała Sowa · 12.08.2018 · <i>CK Harenda w Ludwikowicach Kł.</i>	
Festyn Odpustowy na Górze Cierniak w Radochowie · 15.08.2018 · <i>Radochów</i>	
10. Lądeckie Ludowe Zdroje - festiwal tańca, śpiewu i rękodzieła ludowego · 18.08.2018 · <i>Park Zdrojowy w Lądku-Zdroju</i>	
Cud-Miód-impieza plenerowa · 18.08.2018 · <i>Muszla Koncertowa w Polanicy-Zdroju</i>	
Międzynarodowy Festiwal Szachowy im. Akiby Rubinsteina · 18-26.08.2018 · <i>Teatr Zdrojowy w Polanicy-Zdroju</i>	
Międzynarodowy Plener Malarski · 25.08.2018 r. · <i>Centrum Edukacji Turystyki i Kultury w Stroniu Śląskim</i>	
Dożynki Gminne Gminy Kłodzko · 26.08.2018 · <i>Plaża Gorzuchów</i>	
4. Międzynarodowy Festiwal Teatralny - Humpty Dumpty · 25-27.08.2018 · <i>Park Zdrojowy/Rynek Lądek-Zdrój</i>	
Dożynki gminne · 25.08.2018 · <i>Konradów</i>	
Targi Senioralne · 31.08.2018 · <i>Skwer Miast Partnerskich i okolice</i>	
Międzynarodowe Zgrupowanie Siermierzy · 1-30.08.2018 · <i>Szkoła Podstawowa nr 2 w Polanicy-Zdroju</i>	
Dożynki Gminne · 1.09.2018 · <i>Jugów</i>	
4. Międzynarodowy Festiwal Teatralny - Humpty Dumpty, 1-2.09.2018, <i>Park Zdrojowy/Rynek Lądek-Zdrój</i>	
WRZESIEŃ	XX Mistrzostwa Polski Oldboy'ów w koszykówce · 6-9.09.2018 · <i>Ośrodek Sportu i Rekreacji</i>
	Śpiewanie pod Orłem · 8.09.2018 · <i>Sokolec</i>
	Stacja Literatura 23 · 13-15.09.2018 r. · <i>Centrum Edukacji Turystyki i Kultury w Stroniu Śląskim</i>
	Polsko - Czeski Festiwal Pieśni Pielgrzymów · 16.09.2018 · <i>Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej w Starym Wielisławiu</i>
	Festiwal Górski – 23. Przegląd Filmów Górskich · 23-23.09.2018 · <i>Park Zdrojowy, Kinoteatr Lądek-Zdrój</i>
Międzynarodowy Festiwal Spółdzielczych Zespołów Artystycznych „Tęcza Polska” · 28-30.09.2018 · <i>Teatr Zdrojowy w Polanicy-Zdroju</i>	
XVII Międzynarodowy Festiwal im. Ignazego Reimanna, Europejskie Dni Dziedzictwa Nutą Pisane · 29.09.2018 · <i>Krosnowice</i>	

RUBRYKA – Poszukujemy odpowiedniego potencjalnego partnera

Szanowni Członkowie Euroregionu Glacensis. Poszukują Państwo nowych partnerów po czeskiej lub polskiej stronie? Macie dobre pomysły, wiele ciekawych działań, ale nie macie z kim ich realizować?

Chcielibyście realizować swoje przedsięwzięcia w ramach Funduszu Mikroprojektów programu INTERREG V-A?

Euroregion Glacensis pomaga właśnie przy poszukiwaniu nowych partnerów. Jesteśmy tu, by Państwu pomóc i dlatego przygotowaliśmy nową rubrykę, w której co kwartał będziemy przedstawiali odpowiednich kandydatów do współpracy. Swoje zgłoszenia i zapytania dotyczące partnera prosimy kierować do sekretariatów Euroregionu Glacensis: *strona czeska – info@euro-glacensis.cz i strona polska – biuro@eg.ng.pl*.

Rewitalizacja ciągów komunikacyjnych wraz z terenami przyległymi – pierzeja wschodnia Rynku w Strzelinie

Nazwa i siedziba Gmina Strzelin, ul. Ząbkowicka 11, 57-100 Strzelin, woj. Dolnośląskie, powiat strzeliński

Kto jest poszukiwany poszukiwana jest gmina lub inna organizacja po stronie czeskiej

Oczekiwania wobec partnera projektu

Projekt polega na rewitalizacji zdegradowanych przestrzeni Rynku w Strzelinie (pierzei wschodniej) w celu przywrócenia funkcji społecznych, integrujących mieszkańców obszaru. Jest to obszar cenny pod względem zabytkowym, wpisany do rejestru zabytków. W ramach projektu planowana jest zagospodarowanie istniejących terenów zielonych, uporządkowanie istniejącego drzewostanu oraz wykonanie nowych nasadzeń, dodatkowych ławek i koszy na śmieci. Ponadto planuje się przebudować istniejące ciągi komunikacyjne wraz z wymianą nawierzchni na pierzei, wykonanie nowego systemu odprowadzania wód opadowych oraz nowego oświetlenia ulicznego.

Zainteresowanie wspólnym projektem TAK

Rewitalizacja Parku Miejskiego w Strzelinie

Nazwa i siedziba Gmina Strzelin, ul. Ząbkowicka 11, 57-100 Strzelin, woj. Dolnośląskie, powiat strzeliński

Kto jest poszukiwany poszukiwana jest gmina lub inna organizacja po stronie czeskiej

Oczekiwania wobec partnera projektu

Projekt polega na rewitalizacji Parku Miejskiego w Strzelinie. Przedmiotem projektu jest wykonanie nawierzchni alejek parkowych oraz modernizacja schodów. Planuje się również wykonanie placu rekreacyjnego wokół zabytkowego pomnika, wykonanie oświetlenia parkowego i elementów małej architektury, przebudowanie zdegradowanej bieżni lekkoatletycznej. Powstała infrastruktura będzie w pełni dostosowana do potrzeb osób z niepełno sprawnościami. Gmina planuje realizację przedsięwzięcia w latach 2019-2020.

Zainteresowanie wspólnym projektem TAK

Na pograniczu znowu nieco bezpieczniej

Najlepiej oceniony projekt w osi priorytetowej 1 programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska pn. „Modernizacja wyposażenia i wzajemna pomoc w sytuacjach kryzysowych w Górach Orlickich i Bystrzyckich”, nr rej. CZ.11.1.23/0.0/0.0/16_023/0000899, zbliża się do końca.

Jakie działania zrealizowali partnerzy projektu w ostatnim roku?

Realizację wspólnych działań rozpoczęto 14 października 2017 roku, gdy partner projektu, Gmina Międzyzlesie, zorganizował *międzynarodowe ćwiczenia jednostek straży pożarnych w Niemojowie*. Była to okazja

dla strażaków z obu stron granicy, by zapoznać się z trudnym terenem wokół Czerńca, sprawdzić, gdzie zlokalizowany jest zbiornik, a także przetestować sprzęt poszczególnych jednostek straży pożarnej i jego kompatybilność podczas wspólnych działań ratowniczych. Zgodnie z zaleceniami kierującego

akcją ratowniczą, strażacy podejmowali działania, w ramach których symulowano gaszenie ognia i ratowanie człowieka.

W miejscowości Deštné v Orlických horách odbyło się 9 grudnia 2017 roku międzynarodowe szkolenie pożarnicze, na którym komendant OSP Deštné v Orlických horách Petr Hájek przedstawił uczestnikom system ratowniczo-gaśniczy w Republice Czeskiej, podał informacje dotyczące jednostki z Deštné. Zaprezentowano także zdjęcia z działań ratowniczych, statystyki działań oraz inne informacje. Zgodnie

z oczekiwaniami potwierdzono, że system ratowniczo-gaśniczy jest po obu stronach granicy wyraźnie inny, przede wszystkim w zakresie sposobu finansowania, rodzajów jednostek ochrony przeciwpożarowej i liczby ich członków. Po szkoleniu była okazja obejrzenia sprzętu będącego na wyposażeniu jednostki OSP w Deštné v Orlických horách. Przykładowo uwagę polskich uczestników zwróciły nosze stabilizacyjne dla poszkodowanych oraz plastikowe stopnie na drabinie. W ramach spotkania ustalono szczegóły niezbędne do opracowania wspólnej mapy, którą przygotowywał parter projektu, Gmina Bystrzyca Kłodzka.

W sobotę 17 marca 2018 roku odbyło się drugie wspólne szkolenie strażaków, zor-

ganizowane w Bystrzycy Kłodzkiej. Celem spotkania było przedstawienie polskiego systemu ratowniczo-gaśniczego czeskim partnerom oraz wzajemna wymiana doświadczeń. Uczestnicy otrzymali także czesko-polski słownik, który będzie im pomagał w komunikacji podczas wspólnych działań ratowniczych.

W piątek 18 maja 2018 roku w miejscowości Orlické Záhorky odbyły się końcowe międzynarodowe ćwiczenia strażackie.

Scenariusz ćwiczeń był następujący: w wyniku powodzi na drogę dojazdową przewróciły się dwa drzewa, które odcięły dojazd do domu. W budynku znajduje się kobieta w ciąży, której grozi przedwczesny poród. Zadanie było jasne: jak najszybsze udrożnienie drogi prowadzącej do budynku, by do kobiety mógł dotrzeć lekarz. Miejsce sytuacji kryzysowej: Černá Voda, skręt do wyciągu narciarskiego. Wszyscy szybko wskakują do samochodów, włączone zostają syreny i jednostka wyrusza na miejsce zdarzenia. Przewrócone drzewa usuwają przy pomocy nowo zakupionego urządzenia Fastrack we wspólnej koordynacji jednostek straży pożarnej. Pozostali pracują piłami motorowymi. Po chwili dojazd do budynku zostaje przywrócony. Wszystko kończy się szczęśliwie :)

uczestniczących gmin, które przyczyniło się do jeszcze większego zniwelowania bariery językowej. Bariera językowa mogłaby bowiem w sytuacji kryzysowej znacznie wydłużyć czas podejmowanych działań ratowniczych lub wręcz je uniemożliwić. Burmistrz Orlickiego Záhorky Vojtěch Špinler przekazał uczestniczącym jednostkom mapy ścienne wspólnego obszaru, które ułatwią orientację w razie potrzeby zlokalizowania miejsca zdarzenia kryzysowego. Ponadto przedstawiono nowo zakupiony sprzęt, który jest kluczowy dla poprawy bezpieczeństwa na pograniczu. Dzięki wspólnemu projektowi jednostki OSP Orlické Záhorky pozyskały nowe specjalne urządzenie JBC Fastrack, przeznaczone między innymi do usuwania przewróconych drzew lub wyciągania pojazdów oraz usuwania przeszkód. Jednostka OSP Deštné v Orlických horách nabyła pojazd ewakuacyjny Mercedes, OSP Domaszków samochód ratowniczo-gaśniczy Iveco, a OSP Pławница samochód ratowniczo-gaśniczy Scania P360. Zwieńczeniem wspólnego projektu transgranicznego jest podpisanie umowy o wspólnych działaniach ratowniczych, która ułatwi wspólne podejmowanie działań pod kątem legislacyjnym. To bardzo ważny krok wprzód w zakresie reagowania na sytuacje

Po ćwiczeniach strażackich odbyło się nieformalne spotkanie strażaków i przedstawicieli

kryzysowe w bezpośrednim pobliżu granicy państwa.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Cyklobusy přepravující cyklisty do Orlických hor a Podorlicka, oblasti Buková hora – Suchý vrch, Králický Sněžník, Železné hory a Žďárské vrchy

O sobotách, nedělích a státních svátcích od 2. 6. do 30. 9. 2018

Linka č. 660055 - Fialová (1)
Jaroměř - Česká Skalice - Nové Město n. Měl. - Omlišov - Bečetín - Bystřeň - Sedlňohov - Deštné v Orlických horách - Šerlich

čas	zastávky	čas
7:20	Jaroměř	11:20
7:30	Jaroměř, aut. st.	11:16
	Dolany, Čáslavky	11:15
	Dolany	11:11
	Dolany, Sviněštiny	11:10
	Velký Třešňov	11:08
7:50	Česká Skalice, nám.	11:03
7:54	Provodov-Sonov, Provodov, náves	10:59
8:00	Provodov-Sonov, Sonov, hostinec	10:53
8:15	Nové Město n. Měl., Vrchoviny, dolní	10:49
8:25	Nové Město n. Měl., Žel. st.	10:47
	Nové Město n. Měl., Na Rychtář	10:45
	Nové Město n. Měl., nám. Republiky	10:43
	Nové Město n. Měl., Na Zdraví	10:40
	Provošov, Závraří	10:38
	Bohádřov, Újezd	10:37
8:34	Omlišov, best. U potoka	10:34
8:41	Bystrá v Or. h.	10:30
8:45	Sněžná, Na Krahulci	10:26
	Sněžná, odbočka Dobřany	10:23
	Sedlňohov, Geštra	10:21
	Sedlňohov, U Bašky	10:20
8:52	Sedlňohov, hostinec	10:18
	Deštné v Or. h., odb. Spířák	10:16
8:56	Deštné v Or. h., Jitřenka	10:14
9:00	Deštné v Or. h., Národní dům	10:13
	Deštné v Or. h., sjezdovka	10:11
	Deštné v Or. h., Zákonití hot. Orlice	10:09
9:05	Deštné v Or. h., Šerlich, Masarykova ch.	10:00
9:15		15:30

Linka č. 660143 - Tmavě zelená (6)
Jablonek nad Orlicí - Lelehrad - Zamberk - Rokytínice v Or. h. - Deštné v Or. h. - Šerlich

čas	zastávky	čas
8:10	Jablonek n. Orl. aut. st.	7:49
8:35	Lelehrad, žel. st.	()
8:43	Lukavice, Obř.	()
9:05	Zamberk, aut. nádr.	7:29
()	Kameničná, U Veverků	7:17
()	Pěčín, hostinec	7:11
()	Kunvald, pošta	()
9:17	Rokytínice v Or. h., Žel. st.	7:05
9:40	Rokytnice v Or. h., odb. Ríčky	11:45
9:55	Ríčky, Mezivřší	11:25
10:10	Orlické Záhroří, u kostela	11:10
10:25	Deštné v Or. h., Šerlich, Masarykova ch.	

Linka č. 660146 - Šedá (7)
Holice - Částolovice - Kostelec n. Orl. - Doudleby n. Orl. - Vamberk - Rychnov n. Knežnou - Rokytínice v Or. h. - Ríčky - Deštné v Orlických horách - Šerlich

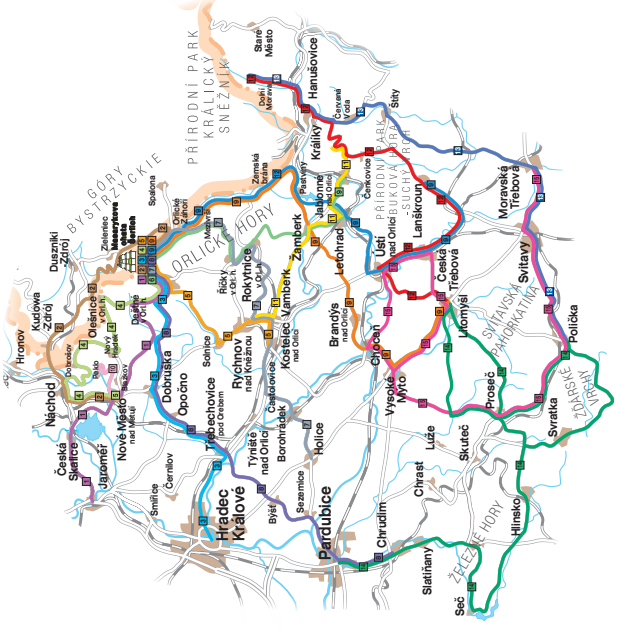
čas	zastávky	čas
7:35	Holice, základní škola	7:20
7:50	Holice, prodejna	7:10
8:00	Bohádřov, aut. st.	17:39
8:10	Kostelec n. Orl., nám.	17:34
8:15	Doudleby n. Orl., U váhy	17:29
8:20	Vamberk, nám.	17:25
8:37	Rychnov n. Knež., žel. st.	17:17
8:50	Javornice, U Sokola	16:58
9:01	Slatina n. Zub., škola	16:51
9:11	Pěčín, hostinec	16:42
9:23	Rokytínice v Or. h., odb. Ríčky	16:35
9:28	Ríčky, Peřín	16:31
9:35	Ríčky, Mezivřší	16:24
9:57	Orlické Záhroří, u kostela	16:07
10:10	Deštné v Or. h., Šerlich, Masarykova ch.	15:54
10:20	Deštné v Or. h., Zákonití, hot. Orlice	15:45

Linka č. 000262 - Hnědá (2)
Nové Město nad Mlýny - Náchod - Kudova Zárž - Zeleniec / Špálova - Orlické Záhroří - Šerlich

čas	zastávky	čas
8:05	Nové Město n. Měl., Náchodská	11:35
8:15	Nové Město n. Měl., Žel. st.	11:30
	Nové Město n. Měl., Malá nenonice	11:26
	Náchod, Staré Město roz.	11:19
	Náchod, Okresní úřad	11:17
8:45	Náchod, aut. st.	11:15
	Náchod, Beloves, státní hranice	()
8:55	Kudova Zárž, Stora, granica panstva	11:04
9:01	Lewin Kůdžki	10:58
9:07	Ludowe	10:52
9:09	Zeleniec, Kozla Halla	10:50
9:16	Zeleniec, AMF	10:43
9:19	Zeleniec	10:40
9:27	Lasowska, wies	10:32
9:32	Mosowice	10:27
()	Spalowa	()
()	Mosowice, celnice	()
9:34	Orlické Záhroří, celnice	10:25
9:38	Orlické Záhroří, u kostela	10:21
9:45	Orlické Záhroří, Bečichovka	10:15
	Deštné v Or. h., Šerlich, Masarykova ch.	

Linka č. 620717 - Modrofialová (8)
Chrudim - Pardubice - Trebechovice p. Orh. - Úpěšno - Dobruška - Deštné v Orlických horách - Šerlich

čas	zastávky	čas
7:15	Chrudim, aut. st.	14:25
7:45	Pardubice, Dubina, centrum	14:10
7:55	Sezetnice, pašta	14:03
8:00	Rokytno	13:58
8:05	Byš, škola	13:53
8:15	Byš, Bělecko	13:49
8:20	Trebechovice p. Orh., Krňovice	13:45
8:35	Lečce	13:35
8:41	Opěšno, nám.	13:27
8:46	Dobruška, aut. st.	13:23
9:00	Dobruška, Laichterova	13:16
9:15	Baběšín	13:10
9:25	Kounov, hostinec	12:58
9:28	Kounov, Hluky	12:55
9:37	Deštné v Or. h., Plánsko	12:51
9:38	Deštné v Or. h., odb. Spířák	12:45
9:42	Deštné v Or. h., Národní dům	12:44
	Deštné v Or. h., sjezdovka	12:39
9:45	Deštné v Or. h., Zákonití hot. Orlice	12:30
9:55	Deštné v Or. h., Šerlich, Masarykova ch.	

TURISTICKÝ RADIOBUS

Protože se objednává telefonicky, vyzvedne Vás na dohodnutém místě u chaty nebo hotelu v Orlických horách a přepraví Vás a Vaše kolo na místo v mapě, který si sami zvolíte. Nebo Vás dopraví z výletu zpět k hotelu. V provozu je od května do října každý všední den, víkend i státní svátek.

Objednávejte na bezplatné lince 800 10 15 20 v pracovní dny od 7.00 do 15.00 hod. nejméně jeden den před plánovanou jízdou.

Více informací na www.audis.cz

AUDISBUS Rychnov nad Kněžnou

Projekt współfinansowany jest ze środków EFRR oraz budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu Glacensis

Uczymy się razem z sąsiadami

Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Glacensis od kwietnia 2018 roku rozpoczęło realizację mikroprojektu własnego nr CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_008/0001348 pn. „Uczymy się razem z sąsiadami”.

Projekt otrzymał dofinansowanie w ramach Funduszu Mikroprojektów w Euroregionie Glacensis Program Interreg V-A Republika Czeska – Polska. Jego celem jest poznanie funkcjonujących euroregionów na innych

uczestnicy wyjazdu zostali zaproszeni do Zespołu Szkół Gastronomicznych im. Febronii Gajewskiej-Karamać w Gorzowie Wlkp., gdzie uczniowie zaprezentowali

udział w wieczornym zwiedzaniu miasta z przewodnikiem, który pokazał i opowiedział o atrakcjach turystycznych, które uzyskały wsparcie ze środków pomocowych UE.

granicach narodowych niż granica polsko-czeska oraz wzajemna wymiana doświadczeń i działań Euroregionów.

W ramach realizacji projektu zaplanowano 2 dwudniowe wyjazdy do polsko-niemieckiego Euroregionu Pro Europa Viadrina oraz polsko-czesko-słowackiego Euroregionu Beskidy.

Pierwszy wspólny wyjazd członków polskiej i czeskiej części Euroregionu Glacensis został organizowany przez stronę polską do polsko-niemieckiego Euroregionu Pro Europa Viadrina z siedzibą w Gorzowie Wielkopolskim. Wyjazd studyjny odbył się w dniach 10 - 11 maja 2018 roku.

projekty realizowane ze środków Unii Europejskiej w ich szkole oraz własnoręcznie przygotowali menu degustacyjne dla gości. Odbyła się również konferencja, na której przedstawiciele Euroregionu Pro Europa Viadrina opowiedzieli o swoim Euroregionie, FM i realizowanym programie polsko-niemieckim. Uczestnicy wyjazdu wzięli

Drugi dzień wyjazdu poświęcono na pokazanie uczestnikom historii, tradycji oraz kultury odwiedzanego regionu poprzez zwiedzanie: Ruin Starego Miasta, Twierdzy Kostrzyn oraz Muzeum Martyrologii w Słońsku. Te atrakcje turystyczne również otrzymały dofinansowanie ze środków UE. Zorganizowany wyjazd dał uczestnikom możliwość poznania zasad programów transgranicznych funkcjonujących na innych granicach i realizowanych projektów. Pokazane doświadczenia innego euroregionu zostaną wykorzystane do przygotowania strategii Euroregionu Glacensis na okres 2021+, a także pomogą w określeniu nowych kierunków działalności Euroregionu Glacensis. Wspólny wyjazd stworzył możliwość nawiązania nowych partnerstw w ramach Euroregionu oraz rozszerzenia współpracy transgranicznej.

Serdecznie dziękujemy pracownikom Biura Euroregionu Pro Europa Viadrina za ciepłe przyjęcie, gościnę i pomoc w organizacji wyjazdu, a wszystkim uczestnikom za aktywność i mile spędzony czas.

Już dziś zapraszamy członków EG na kolejny wyjazd studyjny, który zostanie zorganizowany w maju 2019 r. do polsko-czesko-słowackiego Euroregionu Beskidy.

PRĘKRAČUJEME HRANICE
PRZEKACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt współfinansowany jest ze środków EFRR oraz budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu Glacensis

Euroregion Glacensis z wizytą w Euroregionie Silva Nortica

Euroregion Glacensis rozpoczął w tym roku realizację projektu pn. „Uczymy się razem z sąsiadami”. Celem projektu jest zorganizowanie w ciągu dwóch lat czterech wyjazdów studyjnych dla członków stowarzyszenia do euroregionów partnerskich działających na innych granicach, by wymienić doświadczenia w zakresie podejmowania działań euroregionalnych.

W maju polski sekretariat euroregionu zorganizował dwudniowy wyjazd do polsko-niemieckiego Euroregionu Pro Europa Viadrina. Czeska część miesiąc później, w dniach 6-8 czerwca 2018 roku, przygotowała wizytę w czesko-austriackim Euroregionie Silva Nortica. Pierwszego dnia uczestnicy spotkali się z przedstawicielami Stowarzyszenia Gmin Regionu Lipno, którzy zaprezentowali zbiornik wodny Lipno i jego okolice jako całoroczny raj turystyczny. Później mieli okazję zwiedzić jedną

z funduszy transgranicznych, a także współpracę z sąsiednią Austrią. Przedstawiciel ER Silva Nortica p. Hloušek, który m.in. przygotował program całego wyjazdu, zapoznał uczestników ze swoim euroregionem. Program całego drugiego dnia poświęcony był projektom współpracy transgranicznej – przykładom dobrej praktyki. Pierwszym odwiedzanym miejscem była stacja Dolní Vltavice, w której ma siedzibę Wodne Pogotowie Ratownicze Lipno, któremu udało się przy dofinansowaniu zbudować budynek, w którym się mieszczą, i zdobyć kolejne środki na wyposażenie dla ratowników. Ciekawym uatrakcyjnieniem była symulacja utonięcia i działań ratowniczych przy pomocy wyszkolonego psa. Następnie grupa pojechała do klasztoru cysterskiego Vyšší

Brod, który z przewodnikiem zwiedziła. Krótki przystanek zorganizowano w Cetvínach, gdzie ze środków FM sfinansowano remont lokalnego kościoła i drogi krzyżowej. W godzinach popołudniowych w programie była wizyta w miejscowości Nové Hrady. Uczestników przywitał tu burmistrz, który oprowadził grupę po miasteczku, prezentując przykłady wykorzystania środków pomocowych. Ostatnim punktem programu w tym dniu była wizyta w mieście Třeboň. Wieczorem lokalny przewodnik pokazał uczestnikom atrakcje i uroki miasta. Trzeciego, ostatniego dnia wizyty studyjnej zwiedzono Jindřichův Hradec, w którym mieści się siedziba Euroregionu Silva Nortica. Po zwiedzeniu starówki z przewodnikiem odbyło się spotkanie z wiceburmi-

z głównych atrakcji turystycznych południowych Czech – „Ścieżkę w koronach drzew”. Wieczorem odbyło się spotkanie z dyrektorami agencji rozwoju RERA i RRA Šumava, którzy przedstawili własne projekty, doświadczenia związane z korzystaniem ze środków

strzem miasta, zorganizowane w Muzeum Fotografii, którego remont dofinansowano ze środków unijnych.

Wierzymy, że wyjazd studyjny, mający na celu poznanie zaprzyjaźnionych euroregionów, dostarczył uczestnikom wielu ciekawych informacji nt. możliwości i innych form współpracy transgranicznej, a zdobyte informacje będą dla nich przydatne i być może inspirujące w dalszej pracy.

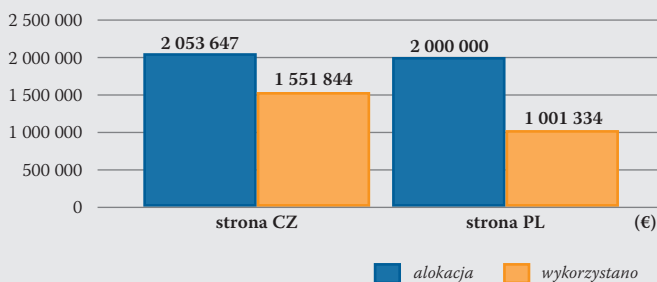
Sekretariat Euroregionu

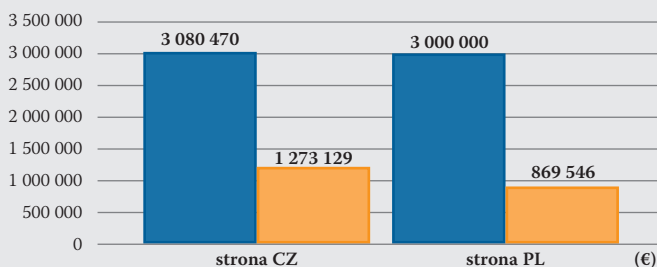
Aktualnie w Funduszu Mikroprojektów

Dnia 30 maja 2018 roku upłynął termin składania wniosków projektowych do FM do osi priorytetowej 2. To rozdanie ogłoszono tylko dla wnioskodawców po stronie polskiej, jednak także czescy partnerzy mogli aplikować o środki z FM w ramach mikroprojektów typu A z polskim partnerem wiodącym. Obecnie pracownicy obu sekretariatów FM sprawdzają złożone wnioski o dofinansowanie pod względem formalnym oraz pod względem tzw. kwalifikowalności mikroprojektu.

Aktualny stan wykorzystania alokacji – ós priorytetowa 2

– ós priorytetowa 4

W razie uchybień wnioskodawcy zostaną wezwani w czerwcu/lipcu do uzupełnienia, na co mają nieprzekraczalny termin wynoszący maksymalnie 10 dni roboczych. Wezwania do uzupełnienia są wysyłane za pośrednictwem systemu monitorującego MS2014+, dlatego zalecamy wnioskodawcom śledzenie wiadomości w systemie także w tym letnim okresie. Jeżeli wniosek projektowy nie zostanie uzupełniony we wskazanym terminie lub nie zostanie uzupełniony zgodnie z przesłanym wezwaniem, mikroprojekt zostanie wycofany z dalszego procesu oceny. Sekretariaty FM po polskiej i czeskiej stronie obecnie kontrolują także dużą liczbę rozliczeń złożonych w ramach mikroprojektów dofinansowanych na pierwszych posiedzeniach EKS, których realizacja została już zakończona. Tylko w pierwszej połowie bieżącego roku kończy się realizacja łącznie u 60 partnerów projektów! Na ten moment do kontroli jest niemal 80 złożonych rozliczeń, w związku z czym rok bieżący będzie dla Euroregionu Glacensis prawdopodobnie rekordowy pod względem zrefundowanych mikroprojektów.

Terminy Funduszu Mikroprojektów w Euroregionie Glacensis

Rozdanie w ramach naboru	Rozpoczęcie naboru	Zakończenie naboru	Termin posiedzenia EKS	Warunki
5. rozdanie (OP 2)	26. 2. 2018	30. 5. 2018	2. 10. 2018	z ograniczeniem - tylko po stronie polskiej i dla mikroprojektów w ramach OP 2 (typ A z PL PW; typ B z PL wnioskodawcą i partnerem z innego euroregionu; typ C z PL wnioskodawcą)
5. rozdanie (OP 4)	1. 11. 2017	30. 9. 2018	5. 2. 2019	z ograniczeniem - tylko dla mikroprojektów w ramach OP 4

Gdzie skorzystano ze środków z Funduszu Mikroprojektów w Euroregionie?

Mikroprojekt CZ.11.2.45/0.0/0.0/16_008/0000485
„Polsko-czeska turystyka aktywna“
Partner Wiodący: Obec Bohuslavice nad Metují
Partner projektu: Gmina Pieszyce

Mikroprojekt nr CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_008/0000453 pn.
„Kultura i tradycja łączy sąsiadów“
Partner Wiodący: Strzegomskie Centrum Kultury
Partner Projektu: Město Hořice

Wydawca Euroregion Pomezi Čech, Moravy a Kladská – Euroregion Glacensis, Panská 1492, 516 01 Rychnov nad Kněžnou, Republika Czeska
we współpracy ze Stowarzyszeniem Gmin Polskich Euroregionu Glacensis, Łukasiewicza 4a/2, 57-300 Kłodzko, Polska

Zarejestrowane przez MK RCz E 16575

Redakcja dla czeskiej części – tel.: 00420 494 531 054 · e-mail: info@euro-glacensis.cz · www.euro-glacensis.cz

Redakcja dla polskiej części – tel.: 0048 74 86 771 30 · e-mail: biuro@eg.ng.pl · www.euroregion-glacensis.ng.pl

Opracowanie graficzne i przygotowanie do druku: Studio eMD, Rychnov nad Kněžnou

Druk: V&H Print Hlávko, Nové Město nad Metují